

GAZETA LWOWSKA

ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
LWÓW, UL. SŁOWACKIEGO 8. 1-sze p.
Listy należy frankować. — Reklamacje
otwarte wolne od opłaty.
Kopisów nadesłanych nie zwraca się.

Telefony:
REDAKCJI
21—18
ADMINISTRACJI
21—17

WYCHODZI CODZIENNIE PRÓCZ DNI POSWIĄ-
TECZNYCH O GODZINIE 3-ciej POPOŁUDNIU

REDAKTOROWIE NACZELNI:
WOJCIECH BARANOWSKI
i Dr. MARCELI SZAROTA

CENA
NUMERU

15 gr.

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie: bez dostawy do do-
mu 2-80 — z dostawą 3-30. — Zmiejscowa
miesięcznie z przesyłką pocztową 3-30. —
Zagranicą 7— P. K. G. Nr. 141.690.

Rozmowy w cztery oczy.

Skreślenie reparacji niemieckich, osiągnięte przez rząd von Papena, ośmieliło Rzeszę już nietylko do rzuca-
nia hasel, które nadspodziewanie dla
nich samych dają aż nazbyt obfite
owoce, lecz do wysuwania żądań o cha-
rakterze ultimatywnym. I tak, kiedy
we wrześniu br. Henderson, opuszczając
prezydium konferencji rozbrojeniowej,
wręczał jej członkom deklarację,
mającą ułatwić delegatom Rzeszy pon-
owne wzięcie udziału w pracach kon-
ferencji rozbrojeniowej, minister spraw
zagranicznych Rzeszy von Neurath o-
świadczył na konferencji prasowej, że
rząd niemiecki będzie bojkotował kon-
ferencję rozbrojeniową, dopóki żądanie
w sprawie równości zbrojeń nie zostane
załatwione w sensie dla Niemiec
pozytywnym.

Istotnie też wycofali się Niemcy z
konferencji rozbrojeniowej. Równocze-
śnie zaś rejestr niedoszłych lub poro-
nionych konferencji międzynarodowych
powiększył się o jedną jeszcze
niedoszłą konferencję, tym razem czterech
mocarstw, która miała „posunąć
naprzód” sprawę powszechnego rozbro-
żenia przez umożliwienie Niemcom
wzięcia dalszego udziału w genewskich
pracach nad rozbrojeniem.

Pierwszy krok w tej sprawie podjął
premier angielski niemal natychmiast
po decyzji rządu niemieckiego wycofa-
nia się z konferencji genewskiej do cza-
su uzgodnienia niemieckich pretensyj do
równouprawnienia pod względem zbro-
jeń. Propozycja Mac Donalda, złożona
wówczas w Paryżu, była z miejsca odr-
zuconą i właściwie dopiero w ubie-
łym tygodniu dowiedziano się, że była
wogóle zrobioną. Przez cały miesiąc
ambasador angielski w Paryżu, Lord
Tyrrel wpływał na rząd francuski,
chcąc uwikłać Herriota w jedną więcej
lekkomyślnie pomyślaną, nieprzygoto-
waną i zupełnie wówczas zbędną
konferencję czterech mocarstw w Lon-
dynie.

W Niemczech triumfowano. Tylko
czterech kontrahentów Traktatu Wers-
alskiego miało zdecydować o tem, co
w Traktacie tym zostanie na korzyść
Niemiec zmienione i miało zdecydować
za współudziałem Niemiec!

Przegrali Niemcy tę swą konjunkturę.
Przegrali ją w chwili, gdy w sposób
nieoficjalny, ale niemniej wymowny
dali do zrozumienia, że i do Londynu

Rada Ministrów.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, (Sch). Dziś popołudniu
odbędzie się pod przewodnictwem Pre-
miera Prystora posiedzenie Rady Mi-
nistrów. Na porządku dziennym znaj-
duje się szereg spraw bieżących.

Zamachy bombowe.

Cordoba, (PAT). Przed domami pro-
fesorów Wydziału medycznego Alva-
renque i Alvera eksplodowały dwie
bomby. Jedna osoba poniosła śmierć, 6
jest rannych. Wykonanie zamachu przy-
pisują studentom komunistom, w zwią-
zku z czem dokonano szeregu areszto-
wań.

nie pojadą, jeżeli równouprawnienie
nie zostanie im z góry zagwarantowa-
ne. Z tą chwilą intencje angielskie t. j.
intencje odbycia swobodnej konferen-
cji bez jakichkolwiek i czyichkolwiek
zastrzeżeń, z góry były pogrzebane. W
miejscu konferencji odbyć się mającej
z Niemcami, przyszła do skutku kon-
ferencja bez nich; rozmowa w cztery
oczy: Mac Donalda z Herriotem. Ci
dwaj aljanci uznali za konieczne uzgod-
nić między sobą, jakie zająć należy sta-
nowisko wobec żądań niemieckich. A
Niemcy znalazły się znowu izolowane.

O czemże mówili w Londynie Her-
riot z Mac Donaldem? Osiągnęli jakie
wyniki i jakie?

Zbyt wielu szczegółów dowiedzieć
się nie można. Rozmowy były poufne,
były prowadzone naprawdę w cztery
oczy. Z komunikatów urzędowych i
półurzędowych, wydawanych przy tej
okazji wynikać się jednak zdaje ponad
wszelką wątpliwość, że rozmawiający
w Londynie mężowie stanu ustalili, że
rewizja jednostronna zobowiązań mi-
ędzynarodowych jest niedopuszczalna.
Że niema mowy o tem, by rozstrzygać

można jakieś rzeczy zasadnicze poza
konferencją rozbrojeniową i Ligą Na-
rodów. Że zebranie czterech państw,
któreby się nawet ewentualnie miało
odbyć, będzie dążyło jedynie do wyszu-
kania między krajami zainteresowane-
mi podstaw układu, któryby jednak
musiał być przedłożony do aprobaty
wszystkim innym państwom. Że żadna
delegacja, przebywająca w Genewie nie
może się żadną miarą znaleźć wobec
„fait accompli“.

Tego rodzaju porozumienie fran-
cusko - angielskie wywołało w oficjal-
nych sferach niemieckich rozczarowa-
nie. Liczono tam bowiem, że wyteżona
propaganda niemiecka, szerzona w
Anglii, odniesie pożądane dla Niemiec
skutki. Tak się nie stało. Świat zdobył
się na pewną wreszcie dozę trzeźwości
i konsekwencji. Nie udały się Niemcom
próby szantażowania świata groźbą po-
grzebania instytucji genewskiej, nie-
zbędnej, mimo różnych usterek, w inte-
resie podtrzymania fundamentów po-
koju światowego. Bez względu na to,
jaki dalszy kurs wywołają rozmowy
Henderson - Mac Donald, przeprowa-

Z ostatniej chwili.

Wywiad z ministrem Zaleskim o wynikach prac Zgromadzenia Ligi.

(Telefonem od naszego korespondenta.)

Warszawa, (Sch). Min. Zaleski,
wyjeżdżając z Genewy, udzielił wy-
wiadu przedstawicielowi Agencji „Is-
skra” o wynikach prac 13-tego Zgroma-
dzenia Ligi Narodów. Omawiając
m. in. dyskusję w sprawie mniejszości
narodowych w 6-tej komisji Zgroma-
czenia, p. minister oświadczył: Musi-
my sobie zdać sprawę z tego, że o-
pieka nad mniejszościami jest powie-
rzona tylko Radzie Ligi Narodów. —
Zgromadzenie może zajmować stano-
wisko w tej sprawie jedynie z tytułu
składania corocznego raportu przez
sekretarza generalnego Ligi, niema
jednak prawa wypowiedziania się w
poszczególnych kwestjach mniejszo-
ściowych, ani też w sprawie procedu-
ry. W ten sposób kompetencje Zgroma-
dzenia są ograniczone. Ale są one
ograniczone jeszcze czemś więcej, niż
prawo pisane istnieje bowiem jeszcze
prawo moralne. Opinia publiczna świa-
ta wie, że nie wszystkie mocarstwa,

reprezentowane w Lidze Narodów,
stosują na swych terytorjach prawo
o mniejszościach. Istnieje szereg
państw, do których prawo to niema
zastosowania. My wtedy tylko mogli-
byśmy uznać pełne prawo moralne
wypowiadania się Zgromadzenia Ligi
w tych kwestjach, o ileby wszystkie
państwa przyjęły na siebie zobowią-
zania analogiczne do tych, jakie przy-
jęły państwa, które stosują traktat o
mniejszościach.

Na zapytanie, jakie jest stanowisko
Polski wobec ostatnich romów
londyńskich, p. minister odpowie-
dział, że rozmowy te są jeszcze w
teku i nie można się wypowiadać,
póki ich rezultaty nie będą oficjalnie
wiadome. Poszczególne państwa mo-
gą oczywiście prowadzić ze sobą roz-
mowy, ale porozumienia takie nie
mogą dotyczyć interesów państw,
które nie brały w nich udziału.

Hoover przeciw skreśleniu długów.

Cleveland, (PAT). Prezydent Hoo-
ver wygłosił tu przemówienie przedwy-
borcze, w którym zaznaczył, że reduk-
cja zbrojeń o 1/3 i zwrócenie głównej
uwagi na broń defenzywną oszczędzi-
łyby Stanom Zjednoczonym z górną 200
milionów dolarów rocznie, zwiększając
zarazem siłę kupna państw europejskich
mniej więcej o 1 miliard dolarów roc-
nie. Przyszła światowa konferencja go-
spodarcza, mówił Hoover, winna rozpa-
rzeć szereg zagadnień finansowych z

raz innych, co przyczyniłoby się do
zważenia przeszkód, istniejących na
drodce odbudowy gospodarczej świata.
Sprzeciwiając się anulowaniu długów
wojennych, Hoover oświadczył, iż pro-
pozycja kandydata demokratycznego w
sprawie zmniejszenia taryf celnych tak,
aby powiększenie się dochodów wyni-
kające z ożywienia handlu pozwoliło
Europie spłacać roczne raty długów,
byłaby znacznie gorsza od anulowania
długów.

dzione nad Tamizą, wydaje się dziś już
rzeczą przesądzoną, iż Anglja nie zmie-
ni swego stanowiska wobec żądania
„Gleichberechtigung”, stanowiska, wy-
rażonego w odpowiedzi „Foreign offi-
ce” w końcu sierpnia br.

I pewnem też dziś już jest, że spra-
wa zbrojeń niemieckich nie wymknie
się nigdy z pod kompetencji wszystkich
sygnatarjuszy Traktatu Wersalskiego.
Nietylko samych wielkich mocarstw.
Tak przecież postanowił właśnie ten
traktat. W artykule 146 przekazuje on
Radzie Ligi Narodów sprawę modyfi-
kacji rozmiarów uzbrojenia, ustalonych
w znanej tablicy, dołączonej do Trak-
tatu Wersalskiego. W tym stanie rzeczy,
nie jest do pomyślenia, by państwa,
których bezpieczeństwo związane jest
ściśle ze zbrojeniami niemieckimi, mo-
gły być pominięte przy definitywnem
poruszaniu i rozpatrywaniu postulatów
niemieckich.

Nasze stanowisko jest takie: Polska
stoi niewzruszenie przy postanowie-
niach umów międzynarodowych i żąda
ich ścisłego przestrzegania. Z punktu
widzenia Polski jest niemożliwe i wy-
kluczone, by rewindykacje niemieckie
mogły być traktowane inaczej, aniżeli
w lonie Ligi Narodów i konferencji roz-
brojeniowej. Stanowisko to nie odbiega
zresztą od stanowisk francuskiego i an-
gielskiego, zawartych w odpowiedziach,
udzielonych Niemcom. Popierać też bę-
dzie Polska konsekwentnie wszelkie dą-
żenia Francji do powiększenia bezpie-
czeństwa.

Po smutnych perspektywach minio-
nych tygodni, odnosić się poczyna wra-
żenie, że w polityce międzynarodowej
zwycięży ostatecznie poczucie i zrozu-
mienie prawa. A czas już po temu naj-
wyższy. Wszak dzieje ostatnich kilku
lat a szczególnie ostatniego roku otwo-
rzyły musiały wreszcie oczy nawet naj-
bardziej pokojowo nastrojowym mę-
żom stanu zachodniej Europy na rze-
czywiste cele dażeń niemieckich. Już
coraz mniej wiary znajdują naiwne
opowiadania, że „Gleichberechtigung”
ma na celu tylko posiadanie obronnej
siły zbrojnej na wypadek napadu sąsia-
dów. A to przedewszystkiem dlatego,
że sami ministrowie Rzeszy bez naj-
mniejszej żenady patronują stale mili-
tarystycznym zjazdom, które głoszą ko-
nieczność „odebrania ziem zrabowa-
nych”, które jednego dnia w swych re-
zolucjach ubolewają nad „krwawiącą
granica polską”, innego dnia belgijską a
kiedy indziej francuską.

Bunt więźniów.

Mon-gomery, (PAT). (Stany Zjed-
noczone). W tut. więzieniu zbuntowali
się więźniowie w liczbie 95c. Straż wię-
ziczna zmuszona była do użycia broni
palnej, zabijając jednego więźnia a ra-
niąc 23.

Katastrofa kolejowa we Francji.

Coutances, (PAT). W pobliżu stacji
Cerences we Francji nastąpiło zderzenie
pociągu pasażerskiego z pociągiem to-
warowym. Zderzenie było tem silniej-
sze, że jeden z pociągów wjeżdżał z
wielką szybkością ze znacznej pochy-
łości. Pierwsze wagony zostały zmia-
dżone siłą zderzenia. Z pod szczątków
wydobyto 7 zabitych, 15 ciężko ran-
nych oraz wielką ilość lżej rannych.

Italia gotowa do wojny...

Opinia gen. Niessel'a o milicji faszystowskiej.

Milicja faszystowska, której kadry zorganizowane zostały nadzwyczaj starannie, liczy powyżej 360.000 ludzi wyćwiczonych wojskowo, t. j. więcej niż armia regularna Italji. Milicja służy dwóm celom: utrzymaniu porządku i ładu w kraju, obronie ustroju i rządu faszystowskiego, jak również obronie kraju w ścisłej łączności z armją właściwą.

W kołach wojskowych francuskich przywiązują dużą wagę do kwestji milicji faszystowskiej w związku ze sprawą możliwego zmniejszenia zbrojeń. W kwestji tej zabrał głos generał Niessel, którego zdaniem, potencjalna siła organizacji faszystowskich przedstawia się bardzo poważnie i musi być brana w rachubę przez Francję zwłaszcza. Generał Niessel pisze:

„Formacje milicji wyróżniają się zarówno swoją liczebnością jak i jakością. Nastroj i ideologia, wpajane milicji od dziesięciu lat przez rząd faszystowski, udzielają się całemu narodowi i tworzą czynnik dużej wartości militarnej. Błędem byłoby mniemać, iż system ten mógłby być zastosowany z dziś na jutro we wszystkich krajach. Dziesięć lat usilnej i wytrwałej pracy kosztowało rząd faszystowski osiągnięcie tych rezultatów, których jesteśmy dzisiaj świadkami. Rząd mógł dopiąć swego celu tylko dlatego, iż interesy partji, które zajmowały z początku pierwsze miejsce i przesłaniały nawet interesy narodowe, stopiły się w końcu z tamtymi w jedną nierozdzielalną całość, a były skutkiem pełnego zwycięstwa faszystów w Italji. Obecnie naród ten jest przepojony i ożywiony z woli Mussoliniego uczuciem świętego egoizmu, wyzbytego ze wszelkich form utopijstycznych pacyfizmu i internacjonalizmu“.

„Byłoby błędem również, ciągnie gen. Niessel, mniemanie, iż Francja mogłaby, idąc za przykładem swego sąsiada z południowo - wschodu, po-

zwoić sobie na dalszą redukcję stałych sił zbrojnych na tej granicy. Musielibyśmy zużyć znacznie więcej czasu niż Italja, aby stworzyć organizację milicyjną podobną do faszystowskiej. Sytuacja polityczna we Francji nie pozwala nawet marzyć żadnemu rządowi republiki o podobnym przełamaniu oporu społeczeństwa, jakiego dokonał faszystów w Italji. Z drugiej zaś strony nasz charakter narodowy i nasze tradycje indywidualizmu i wolności nie zgadzają się z teorią i praktyką wszechwła-

dy państwa w dziedzinie wychowania dziecka, nacisku na młodzież i obywateli i spętania ich w ramach twardej i koszarowej organizacji“.

Opinia generała Niessel'a, ujęta pod kątem widzenia bezpieczeństwa Francji, wskazuje na to, iż miarodajne sfery francuskie liczą się poważnie z Italją jako potencjalnie silną organizacją militarną, która jest dużą przeszkodą na drodze do wprowadzenia w życie postulatów częściowego choćby rozbrojenia.

E. R.

Dr. Schacht komisarzem bankowym.

W najbliższych dniach oczekiwane jest mianowanie dra Schachta komisarzem bankowym. O powrocie byłego prezesa Banku Rzeszy do służby państwowej mówiono w kołach miarodajnych z chwilą objęcia rządów przez Papena. Początkowo miał on przeprowadzić rokowania w sprawie prywatnych długów zagranicznych Niemiec. Mianowanie dra Schachta komisarzem bankowym pozostaje w związku z projektami rządu, mającymi na celu całkowitą koordynację działalności banków oraz wielkich przedsiębiorstw, w których rząd ma poważniejsze portfele akcyj.

Projekt zmiany konstytucji Rzeszy.

Berlin. (PAT.). W sobotę ogłoszone zostały przez całą prasę zasadnicze wytyczne projektu zmiany Konstytucji Rzeszy, jakie zapowiedziane zostały przez kanclerza Papena. Przedewszystkiem unja personalna między Rzeszą a Prusami przeprowadzona ma być w ten sposób, że prezydent Rzeszy będzie jednocześnie prezydentem państwa pruskiego. W tym ostatnim charakterze prezydent będzie mógł powoływać premjera pruskiego i ministrów pruskich. Urząd kanclerza Rzeszy i premjera pruskiego będzie przez to połączony unją personalną. To samo dotyczy ma urzędu innych ministrów Rzeszy i Prus z wyjątkiem pruskiego ministra spraw wewnętrznych i ministra finansów, którzy pozostaliby niezależni. Sejm otrzymać ma prawo wyrażania na początku okresu ustawodawczego powołanemu

przez prezydenta Rzeszy lub też przez prezydenta państwa pruskiego rządowi wotum zaufania. Gdyby sejm nie wyraził rządowi wotum nieufności, to rząd ten pozostaje na swem stanowisku aż do końca okresu ustawodawczego, o ile oczywiście nie otrzyma wotum nieufności w Reichstagu. Wówczas prezydent musiałby powziąć nową decyzję. Pozatem ma być powołana do życia Izba wyższa obok Reichstagu i dopiero uchwały powzięte większością głosów obu izb nabierają mocy prawnej. Izba pierwsza składać się będzie w 1/3 z przedstawicieli krajów związkowych, dalej z przedstawicieli organizacji zawodowych i związków, a wreszcie reszta w ilości 1/3 powoływana byłaby przez prezydenta Rzeszy z pośród wybitnych osobistości z kół politycznych. Zmiana ordynacji wyborczej przewidy-

wałaby prawo wyborcze dla osób, które ukończyły 25 lat i wprowadziłaby dalej jedno-osobowe okręgi wyborcze, przyczem posłowie wybrani z Prus do Reichstagu stanowiliby jednocześnie sejm pruski. Zmianie uległaby również ordynacja wyborcza do gmin, przyczem wprowadzony byłby system pluralny. Ze strony miarodajnej podkreślają, że ogłoszone wytyczne nie stanowią zestawienia urzędowego.

Min. Zaleski powraca z Genewy.

Genewa. (PAT.). W sobotę o godz. 22.45 pociągiem paryskim opuścił Genewę minister Zaleski wraz z małżonką i szefem gabinetu min. Szumla-kowskim.

Zaprzeczenie.

Warszawa. (PAT.). W związku z wiadomością jaka ukazała się na łamach pism stołecznych, co do zmian, jakie mają zajść na niektórych wyższych stanowiskach w Policji Państwowej, a w szczególności na stanowisku komendanta P. P. miasta stoł. Warszawy i komendanta P. P. Województwa warszawskiego, z najmiarocajniejszych źródeł dowiadujemy się, że informacje te nie odpowiadają prawdzie.

Ujemny bilans handlowy we Francji.

Paryż. (PAT.). Za pierwszych 9 miesięcy br. ogólną wartość importu francuskiego wynosiła 22.104 milionów. Niedobór zatem francuskiego bilansu handlowego wyraża się sumą przeszło 7.607 milionów franków. Znaczna część deficytu powstała wskutek ujemnego salda handlowego z Rzeszą niemiecką.

Nowy komisarz Ligi Narodów w Gdańsku.

Genewa. (PAT.). Helmar Rosting mianowany komisarzem ad interim Ligi Narodów w Gdańsku, urodzony w roku 1893 w Thisted (Danja) ukończył uniwersytet w Kopenhacze. W czasie wojny był delegatem neutralnym dla zwiedzania obozów jeńców. W sekretarjacie Ligi Narodów pracuje od roku 1920 tj. od początku istnienia Ligi Narodów. Był on urzędnikiem sekcji mniejszościowej, następnie sekcji komisji administracyjnej zajmującej się kwestjami Gdańska, Zagłębia Saary itd. Od dwu lat jest szefem tej sekcji. W tym charakterze odegrał ostatnio dużą rolę przy realizacji protokołu polsko-gdańskiego z dnia 13 sierpnia br.

Na zapytanie korespondenta PAT., kiedy obejmie placówkę, p. Rosting oświadczył, że wyjedzie do Gdańska w czwartek i przybędzie tam w sobotę. W następnym tygodniu p. Rosting uda się do Warszawy.

Nowe przemówienie Papena.

Berlin. (PAT.). Na zgromadzeniu w Paderborn w obecności 6.000 przedstawicieli przemysłu i rzemiosła zachodnich Niemiec, wygłosił mowę o sprawach polityki gospodarczej rządu kanclerz Papen. Papen omówił działalność rządu w dziedzinie ekonomicznej i ubezpieczeń społecznych, odpierając stawiane rządowi Rzeszy w tym kierunku

zarzuty. W końcu przemówienia kanclerz zacytował słowa pewnego mówcy politycznego niemieckiego, że państwo może czerpać swą rację bytu poza parlamentarnymi formami rządu. Oświadcze nie to jest uważane za bezpośrednią za powiedź przedłożenia Reichstagowi nowej Konstytucji.

Protesty socjal-demokratów.

Berlin. (PAT.). Poseł Loebe ogłosił list otwarty do Hindenburga, w którym występuje przeciwko zapowiedzianym przez kanclerza Papena zmianom Konstytucji, utworzenia Izby pierwszej, zmianom ordynacji wyborczej i ograniczeniu praw Reichstagu. Loebe apeluje do prezydenta Rzeszy, aby jasno wypowiedział się, czy Papen otrzymał pełnomocnictwo od niego do przeprowa-

żenia tych zmian z pominięciem przed stawicielstwa narodowego. Wprowadzenie tych zmian — oświadcza Loebe — doprowadziłoby do katastrofy, gdyż z chwilą naruszenia Konstytucji przez czynniki rządowe, również obywatele uważaliby się za zwolnionych od obowiązków, a temsamem rozpadną się fundamenty ładu społecznego.

Charakterystyczny list b. kronprinca do generała Groenera.

Berlin. (PAT.). Prasa socjaldemokratyczna niejednokrotnie wskazywała na akcję b. kronprinca Fryderyka Wilhelma, który w dalszym ciągu rości sobie pretensje do odegrania roli niejako zarządcy Niemiec. Obecnie wychodząca w Kolonji socjaldemokratyczna „Rheinische Zeitung“ twierdzi, pomimo zaprzeczenia, że władze centralne tolerują wystąpienia kronprinca w powyższej roli. Jako dowód, organ socjalistyczny przytacza urywki z listu z dnia 14 kwietnia br., wystosowanego przez b. kronprinca do b. ministra Reichswehrny, Groenera. List brzmi jak następuje: Pan, panie ministrze, wie, że poczynając od 1 listopada 1928, jest pan ciągle atakowany przez koła narodowe, w których zaistniał w stosunku do pana całkowity brak zaufania. Osobiście, starając się być w życiu obiektywnym, w kołach tych kruszyłem kopje w obronie pana i me-

go przyjaciela Schleichera. Właśnie dlatego jest mi wyjątkowo przykro, że pan pokrył swoim nazwiskiem rozwiązanie oddziałów szturmowych. Uważam zakaz ten nie tylko za wielki błąd, ale i za niebezpieczeństwo dla pokoju wewnętrznego. Jest dla mnie rzeczą zupełnie niezrozumiałą, że pan, jako minister Reichswehrny, dopomógł do rozbicia znakomitego materiału ludzkiego, zgrupowanego w działach szturmowych i tam wychowywanego.

Dziennik pisze dalej, że powstrzymuje się od drukowania dalszych ustępów listu, ze względu na trudną wewnątrz - polityczną sytuację rządu Rzeszy. Artykuł powyższy przedrukowała cała niemiecka prasa demokratyczna, pomimo, że b. min. Groener, za pośrednictwem biura Wolffa, twierdzi, że nigdy podobnego listu od kronprinca nie otrzymał.

Lot kpt. Karpińskiego.

Teheran. (PAT.). W sobotę 15 października o godzinie 1-szej kapitan Karpiński wystartował do Bagdadu, żegnany przez sfery wojskowe perskie, członków poselstwa polskiego oraz kolonję polską. Start pomyślny, pogoda bardzo dobra.

Bagdad. (PAT.). Kpt. Karpiński, który wystartował wczoraj z Teheranu o godz. 9.50, wylądował w Bagdadzie tegoż dnia o godz. 16.20. Wczoraj nastąpił start do Kairu.

Kair. (PAT.). Wczoraj o godz. 16 przybył tu kpt. Karpiński. Czas lotu jego z Bagdadu przez pustynię był rekordowy i wynosił tylko 9 godzin. Po drodze lotnik napotkał gwałtowną burzę. Silnik pracował cały czas doskonale. Karpiński witany był na lotnisku przez personal poselstwa polskiego, przedstawicieli prasy, oraz liczną publiczność. We wtorek rano Karpiński odlatuje do Jerozolimy.

Teresa Neumann będzie ponownie zbadana.

Berlin. (PAT.). Prasa donosi o powzięciu przez konferencję biskupów bawarskich uchwały poddania nowemu badaniu w jednej z klinik uniwersyteckich stygmatyczki z Kornerseuth Teresy Neumann. Gdyby Teresa Neuman lub jej rodzice nie chcieli uczynić zadość temu wezwaniu, Kościół katolicki ma nie zajmować się więcej tą kwestją. Wiadomość powyższa wywołała dużą sensację, z tego powodu, że dotychczas władze kościelne, według doniesień prasy, przeciwne były poddaniu Teresy Neumann ścisłemu badaniu klinicznemu.

Litwinow o pakcie nieagresji z Rumunją.

Moskwa. (PAT.) Wobec komentarzy, jakie wywołała w prasie rumuńskiej sprawa rokowań sowiecko - rumuńskich o zawarciu paktu o nieagresji, przedstawiciel agencji Tass użył od komisarza spraw zagranicznych Litwinowa oświadczenie, w którym komisarz przypomina, że rokowania sowiecko - rumuńskie rozpoczęły się przed 9 miesiącami w Rydze. Jeszcze przed nawiązaniem kontaktu między oboma delegacjami, rząd rumuński postawił za pośrednictwem Rządu polskiego warunek, że kwestje sporne, istniejące pomiędzy Rumunją a Sowietami, nie będą rozpatrywane w roku rokowań. Chodziło przede wszystkim o kwestję Bessarabji. W wyniku narad ryskich podpisano tekst projektu paktu, który zawierał kilka tylko artykułów. Różnice, jakie zarysowały się w Rydze, polegały na tem, że Rumunja zażądała, aby kwestje sporne z Sowietami pozostały otwarte i zaproponowała taką formułę, z którejby wynikało, że Sowiety uznają Bessarabję okupującą. Rokowania zostały więc zawieszono, z tem, że zostaną wznowione za interwencją państw trzecich. Zaproponowaliśmy następnie — mówił Litwinow — nawet formułę kompromisową, zaproponowaną przez państwo sprzymierzone z Rumunją, ale propozycje te zostały przez Rumunję odrzucone. Nieprawdą jest dalej, abym, jak doniosła prasa rumuńska, rokował w lipcu r. b. w Genewie z min. Titulescu, który przedawiciel Rządu polskiego, który działał jako pośrednik, wystąpił z pewnymi propozycjami, z tem zastrzeżeniem jednak, że nie są one obowiązujące dla Rumunji. Propozycje te zmieniły do nawiązania rokowań na polsku, który odpowiadał ministrowi Titulescu, czemu ten dał wyraz w swym wywiadzie w prasie paryskiej.

Z kolei Litwinow przedstawił swe narady z ministrem pełnomocnym Rumunji w Polsce, p. Cadere, którego kompromisowe propozycje nie zostały zaakceptowane przez rząd rumuński, wobec czego postanowił on osobiście udać się do Bukaresztu, by wyjaśnić szczegóły. Litwinow zarzuca rządowi rumuńskiemu, że dezawuuje własnych delegatów i że czyni wszystko, aby odwiec sfinalizowanie paktu o nieagresji z Sowietami, wskazując przytem na istniejące, jego zdaniem, w Rumunji wpływy zagraniczne i wewnętrzne autysowieckie. Litwinow twierdzi, że ze strony rumuńskiej mu wspomni-

no, że uważają pakt z Sowietami za zbyt bezwartościowy, podczas gdy on, Litwinow, przywiązuje duże znaczenie do paktów dwustronnych specjalnych, gdyż sam pakt Kelloga, jak się okazało przy kwestji Dalekiego Wschodu, nie po-

trafił zapobiec konfliktowi zbrojnemu.

Obecnie Litwinow oczekuje zgody rządu rumuńskiego na jeden tylko, jaki jeszcze pozostał, punkt sporny.

Między Titulescu a premierem Vaidą powstała różnica zdań.

Bukareszt. (PAT.) Wczoraj rozpoczęły się narady celem znalezienia rozwiązania w związku ze stanowiskiem Titulescu. Premier Vaida podtrzymał swój punkt widzenia co do polityki zagranicznej, ponieważ zaś Titulescu czynił pewne zastrzeżenia, wydaje się, że

w poniedziałek odjedzie on do Londynu celem objęcia swego dawnego stanowiska ministra pełnomocnego Rumunji w Londynie. Wiadomości o przesileniu rządowym, czy też ustąpieniu rządu, są całkowicie bezpodstawne.

Wielkie problemy międzynarodowe.

Dowodem, jak wielkie jest zainteresowanie inteligencji naszego miasta dla zagadnień natury międzynarodowej, było sobotnie zebranie w Klubie Towarzyskim Rady Grodzkiej B. B. W. R., na którym senator dr. Henryk Löwenherz wygłosił półtoragodzinną prelekcję o współczesnych problemach międzynarodowych. Piękna sala Klubu Towarzyskiego była wypełniona po brzegi, a skupienie i uwaga, które się malowały na twarzach obecnych, świadczyły, że prelegent miał przed sobą audytorjum złożone z ludzi, rozumiejących wagę przedstawianych im zagadnień. Co prawda, to i osoba prelegenta była tym razem dużą atrakcją. Senator Löwenherz jest znakomitym znawcą wszystkich arkanów polityki zagranicznej — jest wszak prezesem senackiej grupy BBWR, dla spraw zagranicznych i przewodniczącym polskiej delegacji parlamentarnej — a swada, z jaką przemawia i forma, w jaką potrafi przyoblekać swe oratorskie wystąpienia, z góry zapewniają mu gorący i serdeczny aplauz.

Zebranie sobotnie zagał prezes Rady Grodzkiej BBWR., wiceprezydent miasta i poseł na Sejm dr. Zdzisław Stroński, poczem senator dr. Löwenherz zobrazował ową olbrzymią więź zagadnień międzynarodowych, które dziś zaprzatają umysły polityków i dyplomatów całego świata.

Rzuciwszy okiem wstecz, mówca analizował najpierw układ zawarty w Lozannie, analizował następnie bardzo krytycznie i bardzo wnikliwie pakt konsultatywny francusko - angielski, mający, wbrew temu co o nim pisa-

i pisze prasa francuska i angielska, dużo znamion raczej ujemnych niż dodatnich, poczem obszernie i szczegółowo wyłożył istotę najbardziej dziś palącego zagadnienia — zagadnienia rozbrojenia i bezpieczeństwa, scharakteryzowawszy przytem przebiegłą, często wprost cyniczną politykę Rzeszy niemieckiej, która po przeprowadzeniu swych postulatów gospodarczych i finansowo - reparacyjnych, dąży teraz bez żadnych obłonek, konsekwentnie i bezwzględnie, do realizacji swych dążeń politycznych, czyli do zdobycia możliwości zbrojenia się oraz rewizji traktatów i granic. Temu czynnikowi niepokoju i rozstroju, jakim w układzie sil w Europie powojennej jest Rzesza niemiecka, przeciwstawił mówca Polskę i rzuconą przez nią ideę rozbrojenia moralnego, Polskę wysuwającą się dziś coraz bardziej na pierwszy plan, jako czynnik pokoju, stałości i bezpieczeństwa.

Szeregiem ciekawych spostrzeżeń osobistych, porobionych w Genewie podczas ostatniego kongresu Unji Interparlamentarnej, mówca zilustrował i uzupełnił swoje interesujące wywody, a kiedy skończył swoje exposé zerwała się burza oklasków, jako dowód wdzięczności i uznania słuchaczy.

Zamykając zebranie sobotnie, poseł dr. Stroński podniósł wybitne zainteresowanie, jakim cieszą się urządzone przez Klub Towarzyski BBWR. odczyty i zebrania dyskusyjne i zapowiedział na najbliższy okres kilka dalszych interesujących prelekcji.

Zebranie sobotnie zaszczylił swoją obecnością p. wojewoda lwowski dr. Józef Roźniński.

Nowy francuski attaché wojskowy w Polsce.

Przybył do Warszawy nowy attaché wojskowy Francji w Polsce, pulc. d'Arbonneau. Podajemy fotografię pulc. d'Arbonneau.

Wystawa pamiątek po Żwirce i Wigurze.

Warszawa. (PAT.) Wczoraj rano otwarta została wystawa pamiątek po śp. por. Żwirce i inż. Wigurze, zorganizowana przez Aeroklub Rzplitej. Otwarcia dokonał podsekr. stanu w Ministerstwie Rob. Publ. inż. Gallot. Przybył między innymi szereg wybitnych przedstawicieli lotnictwa z szefem dep. lotn. Filipowskim na czele, oraz atache wojskowy Czechosłowacji płk. Sylwester. Wystawa zawiera szereg interesujących pamiątek po obu lotnikach, pierwszy samolot w którym por. Żwirko brał udział w raidzie 1929, nagrody sportowe, stoły z wyćinkami prasy po obu bohaterach, zwłaszcza prasy niemieckiej, samolot, który brał udział w Challenge Cup oraz ostatni typ samolotu RWD.

Zakończenie kongresu dziennikarzy.

Londyn. (PAT.) Międzynarodowa federacja dziennikarzy zakończyła wczoraj w Londynie obrady swego kongresu, wybierając reprezentanta prasy belgijskiej Donsa na prezesa federacji na przeciąg następnych dwóch lat. Do międzynarodowego trybunału prasowego wybrano dwóch delegatów, mianowicie delegata Rumunji i delegata Polski, redaktora „Czasu” p. Beauprè. Wieczorem odbył się bankiet, urządzony na cześć federacji przez narodowy związek dziennikarzy angielskich. Imieniem korpusu dyplomatycznego przemówienie wygłosił ambasador R. P. Skirmunt, podkreślając, że prasa jest niekwestjonowaną potęgą, co nakłada na nią tem większą obowiązkę. Ambasador polski zaapelował do prasy międzynarodowej, aby pracowała na rzecz pokoju powszechnego.

Lista mniejszości w Niemczech.

Berlin. (PAT.) Prasa polska w Niemczech ogłasza doniesienie, że lista wszystkich mniejszości narodowych w Niemczech została już ustalona. Na liście tej dwa pierwsze miejsca oraz 7-me miejsce przyznane zostało ludności polskiej, co odpowiada jej liczbie i znaczeniu wśród wszystkich mniejszości w Niemczech. Lista nosi nazwę „Mniejszości narodowe w Niemczech”. Na pierwszym miejscu kandyduje dr. Jan Kaczmarek, na drugim ks. proboszcz dr. Domański, prezes Związku Polaków w Niemczech, następnie idzie Duńczyk, dalej, Serbulużyczanin, Litwin, Fryzyczyk, a na 7-mem miejscu Polak Leopold Mika, rolnik ze Śląska Opolskiego.

Wystawa

w Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych.

Salon jesienny zrzeszenia artystów plastyków „Artes” zainaugurował sobotnią wystaw Tow. Przyjaciół Sztuk Pięknych.

Reprezentanci „Artesu” wystąpili w obecnej wystawie wyłącznie z pracami rysunkowymi, grafiką, gwaszami. Walka o nowe idee, dążność do stworzenia nowych form — oto zasadnicze założenie nowoczesnej sztuki a zarazem wytyczny program twórczości młodych artystów, członków „Artesu”. Pomimo, że jeszcze kilka lat przed wojną embrjonowała już myśl nowej sztuki i długi szereg lat minął — jednakże uporczywie w dalszym ciągu istnieje to niemal tragiczne nieporozumienie pomiędzy twórcą a szerszym ogółem.

Przeciwny widź pomimo tych długoletnich rewolucyjno - ewolucyjnych kształtowań nowej sztuki tkwi silnie jeszcze w bardziej dla niego przystępnych i zrozumiałych twórczych kierunkach naturalistycznego i impresjonistycznego, pozatem nieznaną bliżej tendencją twórców - nowatorów, z pełną dozą sceptycyzmu odnosi się do nich.

Wobec takiego ukształtowania sprawy, stosunek jednostki twórczej do ogółu jest naprawdę mocno skomplikowany.

Powyższa uwaga mimowoli zrodziła się dzięki głośno wypowiedzanym sądom zwiedzających powyższą wystawę. Abstrahując od mniejszej lub większej wartości tworów poszczególnych artystów, poziom ogólny obecnej wystawy przedstawia się dość ciekawie.

Bogata inwencją, dużym rozmachem, młodzieńcem barwnym wykonaniem odcina się i wybija się na czoło grupy „Artesu” artysta Jerzy Janisch. Na obecnej wystawie daje nam parę akwari i rysunków. Eliminuje on w swych rysunkach i akwariach wszystko to, co jest zbyt bezwartościowe, pozostawiając jedynie to, co stanowi naistotniejszy charakter treści obrazu. Przez minimum prawdy rzeczywistej stara się on oddać pełnię wrażenia zjawiska. Przekrój „Parowozu”, uproszczony do minimum, sugeruje w zupełności istotę parowozu. Dobry rysunek kredkowy „Tenis”. Władzimy znowu eliminowanie rzeczy dru-

gorzędnych mniej zasadniczych, a akcentowanie tego, co stanowi charakter treści obrazu a więc pędu piłki zataczającej w powietrzu silne łuki.

Druga silniejsza indywidualność, to znany na terenie miasta Lwowa artysta-grafik Ludwik Tyrowicz. Najpiękniejsze i najsłabsze efekty osiągnął artysta swoimi monotypjami. Najdoskonalsza to monotypja „Robotnicy”. Na bliższą uwagę, swą zwartą, zamkniętą kompozycją, zasługuje akwaforta „Fantazja włoska”. Pozatem cztery exhibisy są chlubnym świadectwem artyzmu Tyrowicza.

Margit Reich-Sielska dała nam szereg obrazów wykonanych w technice gwaszu. „Kobieta z parasolką” sugeruje wytworną harmonją ciepło-rudawych i niebieskich tonów. Kompozycja „Określ” o przewodzie zimnych tonów posiada pełną dziwną melancholiję nutę. Wybitniejsze miejsce na wystawie zajmuje Paweł Kowzun, wystawiając kilka kompozycji kubistycznych. Wykazuje w nich doskonałą znajomość prawa konstrukcji oraz barwnych kontrastów.

Pozostali niewymienieni artyści nie wnoszą na obecnej wystawie nic specjalnie nowego.

Mr. Wanda Pauliówna.

Inwalidzi wojenni.

Po każdej wojnie, zwłaszcza tak długo trwającej, jak ostatnia, we wszystkich krajach, biorących w niej udział, wzrasta liczba inwalidów wojennych. Opieka nad inwalidami, zapewnienie im i ich rodzinom egzystencji, spada na państwo.

W Polsce renty inwalidzkie ogółem pobiera 251.117 osób, w tem 42.0% przypada na inwalidów wojennych w ścisłym tego słowa znaczeniu, 25.0% na wdowy po poległych, 26.9% na ich dzieci i 6.1% na rodziców. Koszty, które z tego powodu ponosi Państwo, są dość znaczne, wynoszą bowiem, po ostatnim zredukowaniu rent inwalidzkich, 154 milj. zł., czyli przeciętnie po 613 zł. rocznie na osobę, poprzednio zaś wydatek, który Skarb na ten cel ponosił, sięgał sumy przeszło 161 milj. zł., czyli przeszło 640 zł. na osobę rocznie. Pomoc ze strony Państwa polega bądź na wypłaceniu zaopatrzenia w gotówce, co stanowi 97.4% ogólnych wydatków Skarbu, bądź na leczeniu i protezowaniu inwalidów (2.0% ogólnych wydatków), bądź na bezpośredniej opiece nad inwalidami (0.6% wydatków) w specjalnych zakładach.

Kwalifikowanie osób, które ucierpiały podczas wojny lub pokoju, odbywa się ciągle; obecnie, obok 132.000 inwalidów, których uprawnienia określono jako stałe, jest jeszcze około 18.000 osób, zakwalifikowanych tymczasowo. Według dzielnic na Woj. centralne przypada 15.9% ogólnej ilości inwalidów, na Woj. wschodnie — 6.3%, na zachodnie 39.8% i na południowe 38.0%. Tym sposobem Woj. centralne i wschodnie, stanowiące dawny zabór rosyjski, zajęte przez wojska niemieckie i austriackie zaraz w pierwszym roku wojny, mają najniższy odsetek inwalidów, gdyż ludność ich brała stosunkowo mniejszy udział w wojnie, gdy tymczasem Woj. zachodnie i południowe, wchodzące w skład Niemiec i Austrii, poniosły w ludziach straty bardzo wielkie, ponieważ wraz z państwami zaborczymi, które powołały pod broń prawie całą ludność męską, brały udział w walkach w ciągu czterech lat, to też dzielnice te mają obecnie największą ilość inwalidów.

Woj. centralne i wschodnie natomiast poniosły inną stratę, niemniej ciężką, wywołaną t. zw. ruchem uciekinierskim do Rosji. Nazwa tego ruchu nie jest ścisła, ponieważ ludność opuszczała swe siedziby nie dobrowolnie, lecz na rozkaz i pod przymusem, a ilość tych przymusowych wychodźców przekraczała zgórą milion osób, o ile chodzi o ludność notorycznie polską. Ponieważ pomoc dla tej masy przez władze rosyjskie prawie zupełnie nie była zorganizowana i spadała całkowicie na barki społeczeństwa, nie przygotowano do tej akcji i przedewszystkiem nie posiadającego odpowiednich środków pieniężnych po temu, przeto obliczenie, że około 10—15% przymusowych emigrantów znalazło wieczny odpoczynek w Rosji i nie wróciło do kraju, nie jest przesadą. Tych strat wszakże już nikt wyrównać nie jest w stanie.

Z powyższej liczby 132.000 inwalidów, których uprawnienia określono jako stałe, nie wszyscy korzystają z pomocy Skarbu, gdyż 20.2% powyższej ilości przyznano tylko 15% utraty zdolności do pracy, i ci renty inwalidzkiej nie pobierają. Pozostałe 79.8% przypada na inwalidów właściwych, a ilość ich przekracza 105.000 osób. Najwięcej inwalidów zakwalifikowano do kategorii o zdolności do pracy zmniejszonej o 15—44%; liczba ich sięga u nas 79.000, co stanowi 59.8% ogólnej ilości, inwalidów zaś ze zdolnością zmniejszoną o 45—84% jest około 24.000 (18.0%), reszta, t. j. 2.0% inwalidów zakwalifikowano do kategorii 85—100% utraty zdolności do pracy. Rzecz oczywista, że ta ostatnia kategoria inwalidów korzysta też z całkowitego prawie zaopatrzenia z funduszy Skarbu.

Przyczyny utraty zdolności zarobkowania są nader wielorakie, najczęstsze jednak są obrażenia cielesne, gdyż wynoszą 72.6% ogólnej ilości, dalej następuje gruźlica (5.5%), choroby zakaźne (1.1%), choroby umysłowe (1.0%), utrata wzroku (1.1%) i t. p.

Takie jest pokłosie ostatniej wojny. Nadmienić przytem należy, że w poszczególnych państwach przepisy kwalifikacyjne są nader rozmaite, u nas w Polsce bardziej nawet liberalne aniżeli

gdzieindziej. W Niemczech np., gdzie cała prawie ludność męska została powołana pod broń, na 31 marca 1928 r. liczone tylko 86.013 inwalidów wojennych, a więc znacznie mniej, aniżeli u nas, jakkolwiek Niemcy posiadają ludność przeszło dwa razy liczniejszą. Widocznie tam z określeniem, kto zasługuje na miano inwalidy wojennego i co ipso ma prawo do zaopatrzenia, nie robiono sobie zbytńych ceremonij.

Z. K.

Zabytki kresowe.

Ilustracja nasza przedstawia obronny kościół getycki w Synkowicach, pow. Słonimski.

Nowy sekretarz Ligi Narodów.

Został nim. Francuz Avenol.

Genewa. (PAT). Całodzienne targi w sprawie obsadzenia stanowisk w sekretarjacie Ligi Narodów doprowadziły do osiągnięcia kompromisu, co umożliwiło czwartej Komisji Zgromadzenia odbyć w sobotę wieczorem ostatniego posiedzenia. Ostatnia sprawa sporna, a mianowicie ilość wysokich funkcjonariuszy tej samej narodowości, została załatwiona w sposób następujący: Uchwalono, że nie będzie mogło być więcej, niż dwóch wysokich funkcjonariuszy (do których zalicza się sekretarza generalnego, zastępców sekretarza generalnego, podsekretarzy generalnych i dyrektorów) tej samej narodowości z tem, że istniejące kontrakty będą respektowane tak, że np. obecni trzej wyżsi funkcjonariusze narodowości francuskiej będą mogli pozostać. Niemiecka ofensywa, skierowana specjalnie przeciwko francuskiemu dyrektorowi sekcji informacyjnej spaliła na panewce, gdyż kontrakt jego będzie mógł być odnowiony, jeśli ustąpi inny wysoki funkcjonariusz narodowości francuskiej.

Czwarta Komisja zatwierdziła decyzję podkomitetu. Wobec tego, że prace czwartej Komisji zakończyły się dopiero wieczorem, okazało się konieczne odroczenie ostatniego posiedzenia Zgromadzenia Ligi do poniedziałku, natomiast Rada Ligi Narodów jeszcze wieczorem dokonała na tajnym posiedzeniu nominacji nowego sekretarza generalnego w osobie Avenola.

Genewa. (PAT). Rada Ligi odbyła późnym wieczorem tajne posiedzenie, na którym desygnowała Józefa Avenola

na sekretarza generalnego Ligi Narodów na miejsce sir Erika Drummonda. Nominacja ta będzie musiała być zatwierdzona przez Zgromadzenie Ligi, co nastąpi w poniedziałek.

Paryż. (PAT). Nowoobрани wczoraj sekretarz generalny Ligi Narodów Józef Avenol urodził się 9 czerwca 1879. Początkowo inspektor, potem inspektor generalny finansów, Avenol był przedstawicielem finansowym rządu francuskiego w Londynie w latach 1916—1923, będąc równocześnie od r. 1919 członkiem Najwyższej Rady Gospodarczej. Ekspert oraz delegat Francji na konferencje w Londynie, San Remo, Hitche, Spa, Bolonji, Brukseli, Cannes, w Genewie w latach 1920—23 wchodził w skład Komitetu finansowego Ligi Narodów, gdzie zajmował się głównie kwestją odbudowy finansowej Austrii. W r. 1923 został zastępcą sekretarza generalnego Ligi i występował jako kierownik techniczny, będąc równocześnie wysyłanym w licznych misjach do Europy Środkowej i Wschodniej, na Daleki Wschód i do Kanady. Specjalista w sprawach finansowych i gospodarczych, brał udział we wszystkich akcjach, mających na celu uregulowanie międzynarodowych kwestyj finansowych po wojnie światowej. Nowy sekretarz generalny znany jest nie mniej we Francji jak i we wszystkich stolicach państw naddunajskich, znany jest i ceniony również na Dalekim Wschodzie od czasu swej podróży do Chin w r. 1931. Nominacja Avenola musi być jeszcze zatwierdzona większością głosów na nadzwyczajnej sesji Ligi.

Krwawe walki w Wiedniu

między Schutzbundem a narodowymi socjalistami.

Wiedeń. (PAT). Wczoraj przedpołudniem przyszło w dzielnicy Simering przed domem robotniczym na Drischnetzgasse do krwawego starcia między narodowymi socjalistami a socjaldemokratami, którego ofiarą padło 4 zabitych i 23 rannych. Według relacji policji, przebieg zajścia był następujący:

Kiedy grupa narodowych socjalistów maszerowała przez Drischnetz-

gasse, doszło między pewnym narodowym socjalistą a socjaldemokratą do sprzeczki, podczas której socjaldemokrata pchnął swego przeciwnika nożem. Wówczas inni narodowi socjaliści rzucili się w kierunku socjaldemokraty, który schronił się do domu robotniczego. Narodowi socjaliści w pościgu za uciekającym usiłovali wtargnąć do tegoż domu, oddając, jak twierdzą socjaldemokracy, szereg strza-

łów. W odpowiedzi na to członkowie socjalistycznego Schutzbundu, pełniący służbę w domu robotniczym odpowiedzieli salwą, kładąc trupem dwóch narodowych socjalistów, jednego inspektora policji i jednego przechodnia przypadkowego zajścia. Ponadto rannych zostało 23 osób, z czego 8 ciężko.

Przybyła do domu robotniczego policja aresztowała 45 członków Schutzbundu i przeprowadziła rewizję w czasie której znaleziono 70 karabinów i skrzynię z rewolwerami. Również na ulicy policja dokonała sześciu aresztowań, których ogólna liczba wynosi 100 osób. Obecnie w dzielnicy Simering panuje spokój, zarządzano jednak ostre pogotowie policyjne, gdyż narodowi socjaliści rozrzucali ulotki, nawołujące do zemsty za zabicie ich towarzyszy. W formie pogłoski słyhać, że władze zamierzały rozwiązać Schutzbund i że przewodca Reichswehry major Frey ma być mianowany ministrem bezpieczeństwa publicznego.

Neurath zaproszony do Londynu?

Londyn. (PAT). W Londynie rozszedła się wczoraj wiadomość, że Mac Donald w nieustannem poszukiwaniu kompromisu z Niemcami w sprawie konferencji czterech mocarstw zaproponował rządowi niemieckiemu przyjazd do Londynu min. Neuratha dla osobistego kontaktu z rządem brytyjskim w tej sprawie. Ze strony brytyjskich czynników rządowych nie można było uzyskać potwierdzenia tej wiadomości, aczkolwiek koła rządowe wiado- mości tej nie zdemontowały przyznając, że są w trakcie poszukiwania z Niemcami na drodze dyplomatycznej wspólnej platformy co do zrealizowania idei konferencji. Ze strony ambasady niemieckiej w Londynie oświadczono, że wiadomość o wizycie min. Neuratha w Londynie jest przedwczesna, przyznając posrednio, że jednak jest o tem mowa. Wśród korespondentów niemieckich w Londynie utrzymują, że min. Neurath przybędzie do Londynu w najbliższą środę.

Aresztowanie bandy przemytników.

Warszawa. (PAT). W związku z wykryciem w czerwcu br. bandy przemytników działającej na terenie Warszawy, Łodzi i Katowic a składającej się ze znanych przemytników Józefa Sala z Katowic, Nudy Pomeranz Blum z Sosnowca, Adolfa Sopera z Katowic i innych, dochodzenia przeprowadzone przez straż graniczną dostarczyły danych do uczestnictwa w tej bandzie jeszcze następujących osób: żony Sala Rozalji, b. aspiranta Policji państwowej Daniela Bachracha z Warszawy, Wacł. Ciesielskiego zamieszkałego w Tczewie, Gerharda Bonusa i Franciszka Gwizdalskiego zamieszkałego w Peplinie na Pomorzu, oraz Morryca Weisberga zamieszkałego w Katowicach. Banda ta zajmowała się przeważnie z Niemiec jedwabiu, futer i wyrobów jubilerskich. Z polecenia władz sądowych organa straży granicznej z Warszawy dokonały w dniu 13 i 14 bm. aresztowania Salowe, Bachracha, Ciesielskiego, Bonusa, Gwizdalskiego i Weisberga, poczem wszyscy zostali osadzeni w więzieniu w Warszawie.

Wyjazd dyrektora G. U. S. do Rzymu.

Dyrektor Głównego Urzędu Statystycznego, p. Edward Szturm de Sztrem udał się w dniu 14 bm. do Rzymu.

P. Szturm de Sztrem będzie reprezentował Polskę na walnym zgromadzeniu Międzynarodowego Instytutu Rolniczego.

KRONIKA

Październik 17 Poniedziałek	KALENDARZYK Rz.-kat. Jadwigi w. Gr.-kat. Jerofteja
	Wschód słońca g 6 m 29 Zachód " " g 17 m 01

Co grają w teatrach:

TEATR WIELKI.
Poniedziałek, 17 b. m., o godz. 6-tej: „Samuel Zborowski” (Abonament 1).
Wtorek, 18 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: „Samuel Zborowski”. (Przedstawienie zakupione.)
Środa, 19 b. m., o godzinie 8 wiecz.: Koncert symfoniczny.
Czwartek, 20 b. m., o godzinie 6-tej: „Samuel Zborowski”. (Abonament 1.)

TEATR ROZMAITOŚCI.
Poniedziałek, 17 b. m., o godz. 7.30 w.: „Lekarz bezdomny”. (Abonament 1.)
Wtorek, 18 b. m., o godz. 7.30 wiecz.: „Lekarz bezdomny”. (Abonament 1.)
Środa, 19 b. m., o godzinie 7.30 wiecz.: „Lekarz bezdomny”. (Przedstaw. zakupione.)

Teatr Wielki wystawia dziś o godzinie 6-tej misterjum J. Słowackiego p. t. „Samuel Zborowski”. Dzisiejsze przedstawienie, przeznaczone w głównej mierze dla młodzieży szkolnej, poprzedzi słowo wstępne, objaśniające genezę i ideę dramatu.
Teatr Rozmaitości. „Lekarz bezdomny” A. Słonimskiego święci niebawem triumfy na scenie Teatru Rozmaitości. Udział biorą: pp. Bonacka, Wierzejska, Strachocki, Berski, Chodecki, Kordowski, Krzemiński, Krasnowiecki i Michulowicz.

DNI CHOPINA:
17 października: Msza Żałobna, w Bazylice Katedralnej obrz. lać. we Lwowie.

Co wyświetlają w kinach:

APOLLO: „Quick”.
ATLANTIC: „Dobranoc Wiedniu”.
CASINO: „Człowiek - małpa”.
CHIMFRA: „Dr. Jekyll i Mr. Hyde”.
COLOSSEUM: Film: „Tak całują Wiedźmak”. Rewija: „To warto zobaczyć”.
KOPERNIK: „Frankenstein”.
MARYSIENKA: „Frankenstein”.
OAZA: „Rio Rita”.
PALACE: „Król - to ja!”.
PAN: „Kongres tańcy”.
PASAZ: „Tajny detektyw”.
PROMIEN: „Stalowa dłoń”.
SŁONCE: nieczynne.
STYLOWY: „Afera mężatki”.
SWIT: „Z rozkazu księżniczki”.

Lwowskie Towarzystwo Fotograficzne zawiadamia, że we wtorek, dnia 18 b. m. w nowym lokalu Towarzystwa, przy placu Marjackim 4 (Hotel Europejski) odbędzie się wieczór rzutniczy. Początek o godz. 18.30. Goście mile widziani.

Kursy Ogólno-Zawodowego Związku Pracowników Umysłowych. Kursy języków francuskiego, angielskiego i niemieckiego (kurs wyższy i niższy), stenografii polskiej i niemieckiej, oraz buchalterji rozpoczyna się staramiem Ogólno-Zawodowego Związku Pracowników Umysłowych we Lwowie z dniem 3 listopada br. Zgłoszenia przyjmuje Sekretariat Związku przy ul. Kopernika 26, II p., w godzinach od 17-19, najpóźniej do 22 bm.

Przeszkolenie w obronie przeciwgazowej. L. O. P. P. we Lwowie prowadzi stale bezpłatne przeszkolenie ludności cywilnej w obronie przeciwgazowej. Odnajdź w szkole żeńskiej im. św. Antoniego odbyło się zakończenie kursu dla mieszkańców dzielnicy IV. Kurs ukończyło 40 osób. Po końcowych ćwiczeniach w obchodzeniu się z maską, uczestnicy kursu w pełnym uznaniu słowach dziękowali tak organizatorom, jak też wykładowcom za pracę. Komitet Wojewódzki L. O. P. P. zapowiedział cały szereg kursów a to dla dzielnic I, V, VI.

Kradzież podczas nabożeństwa.

Dnia 16 b. m. oddano do aresztów policyjnych Arseniuka Piotra, lat 42, zamieszkałego przy ul. Sieniawskiej 1. 18. Arseniuk, który jest znanym złodziejem kieszonkowym, został schwytany na gorącym uczynku kradzieży kieszonkowej. Kradzieży tej dokonywał w cerkwi Przeobrażeńskiej podczas Nabożeństwa.

Zagadkowa śmierć dziewczyny.

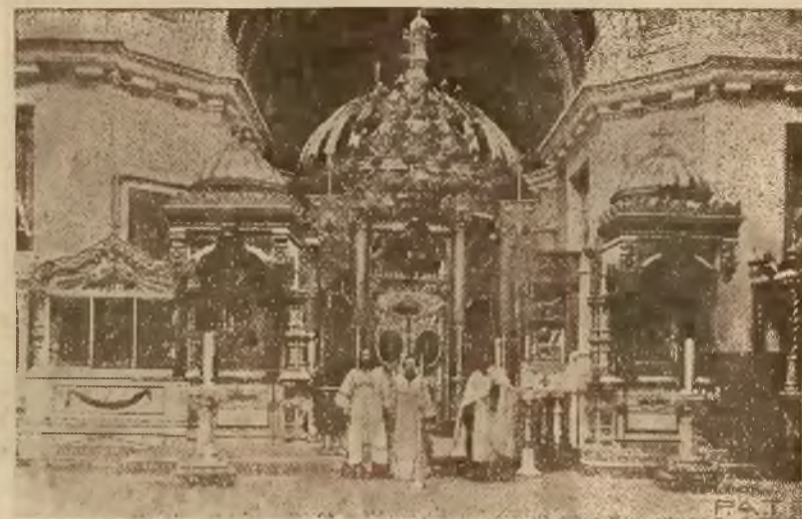
Przed dwoma dniami zmarła wśród wielkich boleści 19-letnia Aniela Doryj, córka wieśniaka z pod Tarnopola. Przyjechała ona do Lwowa do brata swego, Józefa Smolaka, który mieszka przy ul. Paulinów 7. Wczoraj miał się odbyć pogrzeb Doryjówny. W ostatniej niemal chwili zwrócono uwagę na

Okręgowy Zjazd Legionu Młodych.

Wczoraj odbył się przy udziale licznych gości I-szy okręgowy zjazd delegatów Legionu Młodych z 26 obwodów Województw lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego. Zjazd rozpoczął się o godz. 10.30 w sali obrad w ratuszu. Uczestników zjazdu powitał komendant okr. lwowskiego Adam Piwowarski, który powołał na przewodniczącego zjazdu komendanta głównego L. Mł. p. Leona Stachórskiego z Warszawy. P. Stachórski wygłosił przemówienie powitalne o programie ideowym Legionu Młodych, poczem życzenia owocnej pracy Legionowi składali: w imieniu Rządu w zastępstwie p. wojewody p. wicewojewoda Dychdalewicz, imieniem miasta Lwowa wiceprezydent Kubala oraz przedstawiciele poszczególnych organizacyj.

Z kolei referat n. t. „U podstaw ideologii Legionu Młodych” wygłosił p. Piwowarski, zaś przemówienie o „Podstawach pracy społecznej w Małopolsce Wschodniej” poseł Wojtowicz. Na zakończenie pierwszej części zjazdu p. Chwalibóg poinformował obecnych o sprawach organizacyjnych. Po wzniesieniu okrzyku na cześć przewodcy ideowego Legionu Młodych p. Marszałka Piłsudskiego oraz odśpiewaniu „Pierwszej Brygady” delegacji oraz licznie zebrani goście opuścili salę obrad, aby wziąć udział w drugiej części zjazdu, która odbyła się o godzinie 16-tej.
Zjazd wysłał depesze holdownicze do P. Prezydenta Rzplitej, P. Marszałka Piłsudskiego i generała Rydza-Smigłego.

Estonja.

Wnętrze cerkwi prawosławnej w Petseri.

tajemnicze okoliczności jej śmierci. Przypuszczano ewentualność niedozwolonego zabiegu przeciw ciąży. W celu wyświetlenia tej zagadki zabrano trumnę ze zwłokami zmarłej dziewczyny do Instytutu medycyny sądowej.

Szajka włamywaczy pod kluczem.

Odnajdź donieśliśmy o wielkiem włamaniu kasowym przy ul. Rejtana 5. Wczoraj rano w związku z tem włamaniami aresztowani zostali „kaszarze” lwowscy: Baszyński Jan, zam. Zamarstynów, ul. Michała 1. 30 a, Rosenbusch Józef, zam. Kleparów, ul. Żeromskiego 1, Maliszewski Michał, zam. Boczna Graniczna 5, Poznański Piotr, zam. Krzywa 22, Wiczorkiewicz Jan, zam. Michała 7, Kuźmiński Kazimierz, zam. Żółkiewska 11 a, Kowalcuk Piotr, zam. ul. Kazimierza Wielkiego 18, Skringer Michał, zam. ul. Staroziemieńska 28, Skringer Marjan, zam. ul. Na Opocze 11 a, Rozborski Karol, zam. ul. Sobieskiego 195, Gabel Jonas, zam. Zródlana 51, Riedel Józef, zam. Szpitalna 39, Mocyk Piotr, zam. ul. Pilichowska 10 a, Wolski Zygmunt i Wolski Karol, zam. Jaluwiec 155, Burmij Stefan, zam. ul. Żółkiewska 74, Dworzak Karol, zam. Kochanowskiego 116, Sekula Piotr, zam. Szumlańskich 9 i Szeffer Antoni, zam. Rynek 17.

Zamach morderczy na własną żonę.

W rzeczywistości przy ul. Gliniańskiej 9 mieszka jako dozorca Szymon Moskwa, z zawodu ślusarz, żonaty, ojciec trojga dzieci. Moskwa, człowiek gwałtowny, zaglądał zbyt często do kieliszka i przepijał każdy zarobiony grosz. Na tem tle dochodziło często do scen małżeńskich. W sobotę wieczorem wynikła między małżonkami awantura, która trwała do późnej nocy. Wczoraj rano, gdy Moskwa jeszcze spała, mąż jej w zamiarze morderczym uderzył ją szczotką, umocowaną na żelaznym drążku trzykrotnie w głowę. W groźnym stanie Moskwową Pogotowie ratunkowe odwiezło do szpitala, zaś niedośięgłą sprawcę zbrodni aresztowano.

Dyrektor biura pośrednictwa małżeństw oszustem.

Policja lwowska od dłuższego czasu otrzymywała doniesienia od kobiet, które padały ofiarami łatwości, ileż ufając w szumną reklamę, powierzały swe najintymniejsze sprawy — nieznanemu właściwie człowiekowi. Policja zainteresowała się tą sprawą i w wyniku dochodzeń ustalono, że istnieje tu pismo p. n. „Kismet”, poświęcone sprawie „sercowym”, wydawane przez dyrektora biura pośrednictwa małżeństw p. Szkretkę fałse

Szkerdeja Antoniego, zam. przy ul. Piłsudskiego 8. Jak stwierdzono, Szkretko dopuścił się szeregu oszustw, przyczem poszkodowane są liczne panie. W dniu wczorajszym „dyrektora” Szkerdeja aresztowano. Dalsze dochodzenia w toku.

Systematycznie okradał pracodawcę.

W dniu wczorajszym aresztowano pomocnika handlowego Bernarda Majningera, zajętego w sklepie spożywczym D. Feila (Gródecka 36). Jak się okazało, M. systematycznie okradał sklep, w którym pracował, zaś kradzione towary sprzedawał na pl. Solskich.

Wiadomości z kraju.

PRZEMYŚL. Konkursy rolnicze. W dniach 14, 15 i 16 bm. odbywać się będą w Przemyślu w Domu Żołnierza konkursy rolnicze oraz wystawa produktów rolnych, zorganizowane przez Małopolskie Tow. Rolnicze. Wystawa i konkursy wzbudziły duże zainteresowanie sfer rolnych.

STRYJ. Samobójstwo. Ub. nocy popełnił samobójstwo wystrzałem z rewolweru ppow. w stanie spoczynku Edward Skupień, urzędnik etatowy P. K. U. Powodem samobójstwa były stosunki rodzinne denata. Pozostawił on listy do rodziny i do policji.

SNIATYN. Likwidacja jaczejek komunistycznych. Na terenie pow. śniatyńskiego, władze zlikwidowały niedawno organizację komunistyczną, zakonspirowaną w kilku gminach okr. sądowego zabłotowskiego. Aresztowano wówczas 12 osób, w tem przewodniczącego rejonowego komitetu „Komsomolu” w Zabłotowie Michała Fedorezuka. Wszystkim aresztowanym udowodniono organizowanie komórek komunistycznych w powiecie, sekcji „Mopru” (Międzynarodowej organizacji pomocy rewolucjonistom) i „S. R. S.” (Sojuszu rewolucyjnych strilców). W związku z tą likwidacją policja przeprowadziła wczoraj dalsze rewizje. Na podstawie znalezionej materjału przekazany został do dyspozycji Sądu okr. w Kołomyży Antoni Danyluk z Oleszkowa pod zarzutem rozrzucania ulotek komunistycznych, rozwieszania transparentów itp.

SNIATYN. Ujęcie szajki koniokradów. Policja śledcza unieszkodliwiła grasującą od dłuższego czasu w powiecie śniatyńskim szajkę koniokradów, do której należeli Mordko Breidel handlarz koni ze Śniatyna, Dmytro Krawczuk z Mikuliniec, H. Tymofijczuk z Popielnik i H. Antoniuk z Zebranówki. Odbiorcą skradzionych koni był Mozes Merl, handlarz koni z Obertyna. Kradzieży dokonano w ten sposób, że jeden z koniokradów zabawił rozmową wartownika nocnego inni zaś razem z odbiorcą skradzionych koni, wchodzili do stajni, wybierali tam najlepsze konie, a następnie wyprowadzali je w pole, gdzie Merl płacił chłopom za udział w kradzieży drobne kwoty. Koniokradów, oprócz Mordka Breidla, który się ukrywa, aresztowano.

PRZEMYŚL. Nowy wypadek choroby Heine-Medina. W sobotę wieczorem przewieziono do szpitala powszechnego w Przemyślu dziecko fornala z dworu Pawlikowskich w Medyce, u którego stwierdzono chorobę Heine-Medina. Jest to drugi wypadek tej choroby w Medyce w ciągu ostatnich 10 dni. Władze sanitarne wydały zarządzenia, zmierzające do zapobieżenia rozszerzeniu się choroby.

STANISŁAWÓW. Wojewoda stanisławowski Jagodziński wyjechał w sprawach służbowych do Warszawy.

STANISŁAWÓW. Wystawa dzieł sztuki. W niedzielę otwarta została w sali Kasy Oszczędności w Stanisławowie ruchoma wystawa dzieł sztuki najwybitniejszych współczesnych artystów polskich, zorganizowana z polecenia departamentu nauki i sztuki w Min. W. R. i O. P. Otwarcia wystawy dokonał wicewojewoda p. Sokół.

STANISŁAWÓW. Pożar tartaku. Ubiegłej nocy wybuchł pożar z nieustalonej do tąd przyczyny w tartaku Schätzla Blocha w Łuhu kolo Delatyna, pow. Nadwórna, wskutek którego spłonął tartak wraz z halą maszyn i narzędziami tartaczniemi. Szkoda wynosi około 80.000 zł.

STANISŁAWÓW. Odznaczenie. P. minister Spraw Wewnętrznych nadał Helenie Danilczukównie z Uścieryka, pow. Kosów, medal za ratowanie ginących, za narażenie życia przy ratowaniu bl. p. dr. Jana Federa, sędzię ze Lwowa, który utonął w sierpniu br. w Czeremoszu. Odznaczenie to wręczył p. Danilczukównie starosta powiatowy w Kosowie.

O pomnik ks. biskupa Bandurskiego we Lwowie.

Wkrótce po śmierci ks. biskupa Bandurskiego, kadeci Korpusu Kadetów Nr. 1 wystąpili z inicjatywą utrwalenia pamięci Kapłana, w postaci pomnika we Lwowie. Wniosła myśl została już w pewnej mierze zrealizowana. Fundusz Budowy Pomnika rozporządza obecnie kwotą bardzo okazałą jak na sily inicjatorów, około 8.000 zł.

W dniach najbliższych, wiceprezydent miasta p. Irzyk, jako przedstawiciel tej części społeczeństwa lwowskiego, zgrupowanej w „Gwiazdzie”, której ks. Biskup Bandurski był serdecznym przyjacielem i honorowym członkiem, — zwoła organizacyjne posiedzenie rozszerzonego komitetu budowy pomnika. Nie wątpimy, że najszersze warstwy społeczeństwa lwowskiego, zgrupowane we wszystkich organizacjach i związkach, swym gromadnym akcesem przyczynią się do rychłego wzniesienia we Lwowie pomnika Temu, który całe swe życie oddał na usługi zmartwychwstania Ojczyzny, który błogosławiącą ręką prowadził zastępy wojska naszego w bój o Wolność a mocą płomiennych i proroczych swych kazań wlewał w całe społeczeństwo polskie wiarę niezłomną w ostateczne zwycięstwo.

Dzień 31 października wolny od nauki szkolnej.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydało zarządzenie, aby dzień 31 października r. b. był wolny od nauki szkolnej.

W ten sposób okres czterodniowy od 30 października do 2 listopada będzie wolny od zajęć szkolnych.

Ulgi kolejowe dla turystów.

Ministerstwo Komunikacji wydało zarządzenie, na mocy którego ulgi dla członków towarzystw turystycznych rozciągnięte zostały na następujące miejscowości: Rzeszów, Sambor, Horyniec, Postawy i Turka nad Stryjem. Na Horyniec rozciągnięte zostały również ulgi dla narciarzy.

Pozatem Ministerstwo Komunikacji przyznało ulgi dla powracających z uzdrowisk na przeciąg całego roku następującym miejscowościom: Druskieniki, Rajcza i Zawoja (stacja kolejowa Maków).

Dziwaczny kraj.

W królestwie Jemen (Arabja) wydane zostało rozporządzenie, w myśl którego w całym kraju zostało wzbronione posiadanie gramofonów. Jednocześnie zaś ogłoszono drugie rozporządzenie, na podstawie którego ustanowiony zostaje specjalny podatek od wszystkich mężczyzn, którzy będą się... golić. Motywów obu tych dość dziwacznych dekretów nie podano. A szkoda, bo byłyby ciekawe.

Wielki Zjazd naftowy w Krośnie z udziałem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej.

Jak donosi Agencja „Wschód“, dnia 22 i 23 bm. odbędzie się w Krośnie 6-ty Zjazd naftowy, który zaszczylić ma swą obecnością P. Prezydent Rzeczypospolitej, prof. Ignacy Mościcki. Do komitetu organizacyjnego Zjazdu wszedł cały szereg wybitnych osobistości, związanych z przemysłem naftowym.

Otwarcie Zjazdu nastąpi w sobotę, 22 bm. w sali gimnazjum im. Kopernika. Otwarcia Zjazdu dokona prof. inż. Zygmunt Bielski. Po ukonstytuowaniu się Zjazdu i pierwszych referatach, nastąpi posiedzenie plenarne o godz. 16-tej w Sokole. Tutaj nastąpi uroczyste powitanie P. Prezydenta Rzeczypospolitej.

W niedzielę, 23 bm. odbędzie się uroczystość odsłonięcia pomnika Ignacego Łukasiewicza, poczem nastąpi akademja w sali Sokoła, wieczorem zaś bankiet i raut.

Nominacja sędziów na terenie lwowskiego Sądu Apelacyjnego.

Jak już donieśliśmy, w najbliższym czasie na terenie lwowskiej Apelacji ma nastąpić około 200 przesunięć i nominacji. Obecnie dowiadujemy się, że w związku z temi nominacjami na stanowiska sędziowskie mianowanych będzie 83 młodych sędziów. Na cyfrę tę złoży się: 70 asesorów i 13 aplikantów.

Należy zwrócić uwagę, że ostatnie zmiany w sądownictwie małopolskiem otworzyły drogę do awansów dla sędziów młodszych. Dla młodych aplikantów, kończących praktykę, otworzyły się korzystne perspektywy i obecnie zdarza się dość często, że aplikanci otrzymują od razu stanowiska sędziowskie, z pominięciem szczebla asesorskiego.

W najbliższym czasie ogłoszona będzie nominacja 7 do 8 nowych sędziów apelacyjnych na terenie lwowskiej Apelacji.

Uroczyste poświęcenie gimn. Królowej Jadwigi we Lwowie.

Wczoraj o godzinie 10-tej przedpołudniem odbyło się uroczyste poświęcenie gmachu nowego gimnazjum Królowej Jadwigi przy ul. Potockiego. Po nabożeństwie w kościele SS. Karmelitanek, młodzież i zaproszeni goście zbrali się na dziedzińcu szkoły. Tu ustawiono ołtarz. Uroczystego poświęcenia dokonał ks. Arcyb. Twardowski w otoczeniu proboszcza ks. dr. Schmydta i ks. Kmity. Na uroczystość przybyli oprócz ks. Arcyb. Twardowskiego, kurator Gadomski, gen. Popowicz, wiceprez. dr. Stroński i nac. Tejszerski delegat Województwa. W dużej liczbie stawili się rodzice młodzieży i sama młodzież szkolna w liczbie około 700. W auli odbyła się uroczystość zawieszenia Krzyża, w czasie której przemawiali ks. Arcyb. Twardowski, kurator Gadomski, gen. Popowicz i wiceprez. dr. Stroński. W imieniu Zakładu przemawiała dyrektorka p. Madlerowa i przedstawicielka Koła Matek.

Popołudniu odbyła się w Zakładzie wielka zabawa szkolna.

Zjazd dyrektorów sanatorjów przeciwgruźliczych we Lwowie.

Jak się dowiadujemy, 31 bm. i 1-go listopada odbędzie się we Lwowie Zjazd dyrektorów sanatorjów przeciwgruźliczych o charakterze społecznym. Na Zjeździe omawiane będą postulaty sanatorjów. Obrady prowadzone będą w lecznicy przeciwgruźliczej w Hołosku pod Lwowem.

Na Zjazd zgłoszono bardzo wiele referatów z dziedziny przemysłu, techniki i gospodarki naftowej, oraz gazu ziemnego. Wygłoszonych będzie około 25 referatów.

W poniedziałek, 24 bm. nastąpi wycieczka wspólna do Mościc. Z Krośna do Mościc i z powrotem uczestnicy Zjazdu przejadą autobusami. Uczestnikom Zjazdu przysługiwać będzie 50% zniżka kolejowa w drodze powrotnej.

Decyzja co do udziału P. Prezydenta jeszcze nie zapadła.

Zebranie sprawozdawcze posła inż. Brzozowskiego.

Wczoraj w południe w sali Teatru Rozmaitości odbyło się zebranie sprawozdawcze posła m. Lwowa inż. Brzozowskiego. Wielka sala teatru zapelniała się wyborcami: ze wszystkich sfer naszego miasta.

W zebraniu wzięli między innymi udział: wiceprez. Irzyk, Chajes i dr. Stroński, senator dr. Löwenherz, poseł M. Baczyński i ks. dr. Szydelski, prof. dr. Caro, star. Eckhardt, naczelnik Krzywoszyński, radni dr. Groer, dr. Brzeski, inż. Lisiewicz, Deszberg, Buszek i w. in.

Przy stole przydziałnym zasiadli prezes dr. Stroński i p. Czerwiński. Zebranie zagal p. dr. Stroński, zapraszając posła inż. Brzozowskiego do wygłoszenia referatu.

Omawiając swą pracę, szanowny poseł podał, że na arenie parlamentarnej starał się przede wszystkim zgrupować czynniki miejskie. W ten sposób powstała osobna grupa złożona z posłów i senatorów należących do Związku miast małopolskich dla obrony interesów miast. Posłowie ci brali żywy udział w naradach nad ustawą samorządową. Troską mówcy jak i jego kolegów było utworzenie Banku komunalnego. Z różnych przyczyn jednak sprawa ta musiała ulec odroczeniu.

Omówiwszy sprawę podziału administracyjnego Państwa, poseł inż. Brzozowski zatrzymał się dłużej na sprawach gospodarczych i finansowych.

Skreśliwszy z wielkim znawstwem sytuację finansową świata, referent omówił położenie gospodarcze naszego Państwa — podnosząc, że możemy liczyć tylko na siebie samych. Jedyną ostoją naszą jest silna waluta a zbawić nas może tylko zniżka cen produktów przemysłowych. Kwestja niskich cen zdecydowanie o naszym gospodarstwie i może być skuteczną bronią w walce z kryzysem.

Przeszło półtoragodzinnego przemówienia wysłuchali obecni z wielką uwagą, dając mówcy burzą oklasków.

W dyskusji zabrał głos r. Buszek a skreśliwszy ciężkie położenie rzemieślników, prosił mówcę o interwencję, by rzemieślników lwowskich dopuszczono do dostaw państwowych oraz by do filij P. K. O. we Lwowie przyjmowano bezrobotnych pracowników umysłowych ze Lwowa.

Poseł inż. Brzozowski odpowiedział, że obie te sprawy wielce go interesują, a co do obsady P. K. O. rozmawiał przed dwoma dniami z prezesem Gruberem.

W końcu wyrażono posłowi inż. Brzozowskiemu podziękowanie i zaufanie, wyrażono zaufanie Rządowi i Klubowi BBWR., oraz oddano hold Panu Prezydentowi i Marszałkowi Pilsudskiemu.

Rozpoczęcie roku akademickiego na W. S. H. Z.

W sobotę odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 1932-33 w Wyższej Szkole Handlu Zagranicznego.

Uczestniczyli w uroczystości wicewojewoda Dychdalewicz, im. wojsk. gen. Popowicz, im. Sądu Apel. wiceprez. Antoniewicz, im. miasta wiceprez. Chajes, im. Izby Handl.-Przem. prez. sen. Szarski, reprezentanci Uniwersytetu, im. Politechniki rekt. Zipser, im. Weter. rekt. Janowski, im. Kuratorium nac. Zagajewski, prez. Kolei inż. Wiktor, wiceprez. dr. Świągost, im. Star. Grodz. r. Matejski, konsul czeskosłowacki Jirasek oraz liczni przedstawiciele Rady miejskiej, Izby Handlowej, sfer naukowych, jakoteż młodzież akademicka. Po odśpiewaniu przez chór kantaty, prorektor prof. dr. Kazimierz Ciesielski wygłosił sprawozdanie z działalności Uczelni. Ogółem korzystało dołą z nauki w W. S. H. Z. 2776 studentów. W roku ubiegłym zgłosiło się do wpisów 370, przyjęto 356. Trzeci rok ukończyło 55 słuchaczy, do egzaminu dyplomowego zgłosiło się 16. Zdało łącznie 12. Ogółem opuściło W. S. H. Z. 251 absolwentów

Następnie zabiera głos rektor prof. dr. Zierhoffer i w nastrojowym przemówieniu wyraża nadzieję i życzenia zmiany na lepsze.

Inaugurację zakończył wykład prof. dr. Tomanka p. t. „Zagadnienia wartości a bilanse“, oraz chór.

Zoo.

Oto egzotyczny obrazek z hamburskiego ogrodu zoologicznego. Pelikany afrykańskie i małe kaczki japońskie żyją tam w przykładowej zgodzie.

Senator angielski z wizytą we Lwowie.

We Lwowie bawił krótko senator angielski Lowick, który interesuje się zagadnieniami spółdzielczymi w Polsce. Senator angielski objechał kolejno kilka miast, we Lwowie zaś interesował się tutejszemi spółdzielniami gospodarczymi. Senator Lowick zamierza zorganizować spółdzielnię w Palestynie. Senator angielski złożył we Lwowie szereg wizyt i odbył rozmowy z przedstawicielami ruchu spółdzielczego. Wczoraj sen. Lowick wyjechał do Poznania.

Dowiadujemy się, że sen. Lowick trzymał wiele materiału, dotyczącego spółdzielni małopolskich, które również produkty swoje mogą eksportować.

Przepowiednie na rok przyszły.

Jeden z najbardziej rozpowszechnionych w Anglii almanachów, drukowany co rok w kilku milionach egzemplarzy, zamieszcza już obecnie liczne przepowiednie na rok przyszły.

Według tych przepowiedni, w styczniu przyszłego roku nastąpi zawarcie przymierza angielsko-niemiecko-amerykańskiego; w lutym zajdą rozruchy w Rosji sowieckiej; w marcu dokona się sensacyjnego wynalazku, mogącego zrewolucjonizować cały przemysł samolotowy i samochodowy.

W kwietniu we Francji zajdzie tragedia polityczna z horoskopem nieomyślnym dla prezydenta; w maju wybuchną w Stanach Zjednoczonych starcia rasowe, a w Anglii epidemia ospy; w czerwcu — w Paryżu i Wiedniu zajdą zdarzenia polityczne z wynikami niekorzystnymi dla Mussolinięgo; w lipcu — powstanie w Chinach, oraz zgon jednego z monarchów; w sierpniu — powstanie w Polsce (przeciwko komu?!), rozruchy bezrobotnych w Stanach Zjednoczonych, kryzys w Chinach; we wrześniu — zaostrzenie stosunku i groźba wojny między dwoma państwami europejskimi; zajdzie skandal polityczny w jednym z państw europejskich; w październiku — zamach na życie kierującego polityka

francuskiego; jedno z państw militarnych wystąpi z Ligi Narodów, która się zreorganizuje; w listopadzie opinja światowa zwróci się przeciwko Anglii i w grudniu — rok skończy się dobrmi widokami gospodarczymi na przyszłość; zaostrzenie stosunków między Rosją sowiecką a państwem Dalekiego Wschodu. — Przepowiednie jak widzimy, bardzo interesujące.

Pochwała Opery lwowskiej.

W paryskim czasopiśmie „The Bulletin“, które jest piśmie informacyjnym dla Amerykanów przebywających we Francji, pojawił się w październikowym numerze artykuł pióra Louisy Llewelyn Jareckiej, opisujący operę w Polsce. Nie po raz pierwszy ta Amerykanka, śpiewaczka, żona kompozytora Tadeusza Jareckiego, pisze zagranicą o Polsce. Jest ona szczególnie zainteresowana w polskiej sztuce, dając cenne i ciekawe wiadomości o naszej działalności artystycznej, a nawet takie, które byłyby nowością dla przeciętnego mieszkańca naszego kraju.

Tym razem, autorka omawia zmiany i nowe inscenizacje zastosowane do opery przez artystów skupionych wokół Tow. Miłośników Muzyki i Opery we Lwowie. Rezultaty ich pracy są godne podziwu i spowodowały zainteresowanie się szerokich mas sztuką operową. Przedstawienia „Aidy“, „Cyrulika sewilskiego“ i „Fausta“ w roku ubiegłym, przewyższyły pod względem artystycznym wystawy operowe, zagraniczne. Oprócz tego piękność głosów śpiewaków polskich stawia zespół lwowski na poziomie pierwszorzędnych oper stołecznych. Chóry są tak wydoskonalone, że dumna z nich mogłaby być Metropolitan Opera w New Yorku. Dyrygentem Opery lwowskiej jest Dołżycki, słowiański Toscanini, którego praca i dynamiczna energia spaja wszystko w jednolity zespół i przetwarza prowincjonalną orkiestrę i stare instrumenty na wietną i imponującą całość. Warto więc jest przyjechać do Lwowa i tam na miejscu przekonać się w jaki sposób opera powinna być prowadzona.

Kronika rohatyńska.

Tydzień „Strzelca“ Dom ludowy w Sarnkach Dolnych.

(Korespondencja własna „Gazety Lwowskiej“)

Tydzień propagandy Związku Strzeleckiego wypadł w naszym mieście bardzo okazale. Dnia 1 października b. r. odbył się wieczorem pochód orkiestry gimnazjalnej po ulicach miasta pod batutą p. K. Adamskiego.

Dnia 9 października b. r. odbyło się uroczyste poświęcenie Domu ludowego w Sarnkach Dolnych...

Dnia 13 bm. przypadła 50-ta rocznica zgonu hr. Gobineau, twórcy teorii o nierówności ras, ideowego ojca hitleryzmu. Paradoksalnym jest właśnie fakt...

50-ta rocznica zgonu Gobineau.

Dnia 13 bm. przypadła 50-ta rocznica zgonu hr. Gobineau, twórcy teorii o nierówności ras, ideowego ojca hitleryzmu.

A. DONALD.

Krew, dynamit i miłość.

Powieść strasznie sensacyjna.

Lekarz wciąż uśmiechał się ironicznie. Inspektor z błyszczącym wzrokiem opowiadał:

— Podbiegł do niej, zgniótł w uścisku. Broniła się, podwiązki wypadły jej z rąki. Wyrwała się i owinąwszy się kołdrą, skoczyła na 15żko.

— Ha! ha! ha! ładne pan historyjki opowiada! Zbrodnia seksualna... ha! ha ha!...

— Ha! ha! ha! ładne pan historyjki opowiada! Zbrodnia seksualna... ha! ha ha!...

Inspektor Dupont popatrzył na doktora, jak na niedorozwinięte dziecko — ze współczuciem.

— Gdy morderca dość już napaścił się nad ofiarą, chciał oczyszczyć...

iz Francuz stał się promotorem ruchu rasowego, którego najsilniejszym przejawem politycznym jest t. zw. rasizm hitlerowski.

Co usłyszymy przez radio?

(Audycje własne Rozgłośni Lwowskiej oznaczone drukiem półtłustym.)

Wtorek, 18 października. LWOW (381). Godz. 11.40: Trans. z Warszawy. Codzienny Przegląd Prasy Polskiej.

BILANS SUROWY AKCYJNEGO BANKU HIPOTECZNEGO WE LWOWIE, z dniem 30-go września 1932 r.

Table with columns: STAN CZYNNY, Zł., STAN BIERNY, Zł. Includes rows for Kasa i sumy do dyspozycji, Waluty zagraniczne, Kapitały własne, etc.

Pracownie dydaktyczne i ośniska metodyczne wygl. p. Galecki. — 16.30: Muzyka z płyt i „Silva Rerum“.

ZGUBIONE DOKUMENTY. UNIEWAŻNIAM zgubione świadectwa egzaminu palacza kotłowni parowych i kucią koni Lwowskiej Weterynarji.

Ostatnie wiadomości giełdowe.

Warszawa, 17 października. DEWIZY: Holandia 358,75; Londyn 30,72—30,71; Nowy Jork 8,913; Paryż 35,01; Praga 26,40; Szwajcaria 172,35.

AKCYJNY BANK HIPOTECZNY Stan listów zastawnych i wkładek pcr 30 IX 1932: 4 1/2% Listy konwers. zł. 6,544.500.—

SPEŁNIJ OBOWIĄZEK OBYWATELSKI, zwalczaj bezrobocie, oszczędzaj ciężko zapracowany pieniądz w kraju, w którym żywiesz...

go bystre oczy skryły się pod powiekami: zamyślił się głęboko, słuchając tych pytań, wypowiedzianych jednym tchem.

jego stróż nie mógł dojrzeć, gdyż zakryły ją kłęby dymu cygarowego. (Inspektor posiał sceptycznemu lekarzowi triumfujące spojrzeenie).

CENA OGŁOSZEŃ: Za 1 wiersz milimetrowy 1-szpaltowej kolumny 8-lamowej w ogłoszeniach zwykłych (za tekstem) 15 gr. — za 1 wiersz milimetrowy 1-szpaltowy kolumny 4-lamowej w nadesłanem i nekrologii 40 gr.

„Drukarnia Polska“, Lwów, ul. Krasickich 18 a, tel. 29-19, pod zarządem Władysława Germana. — Należność pocztowa opłacona ryczałtem.